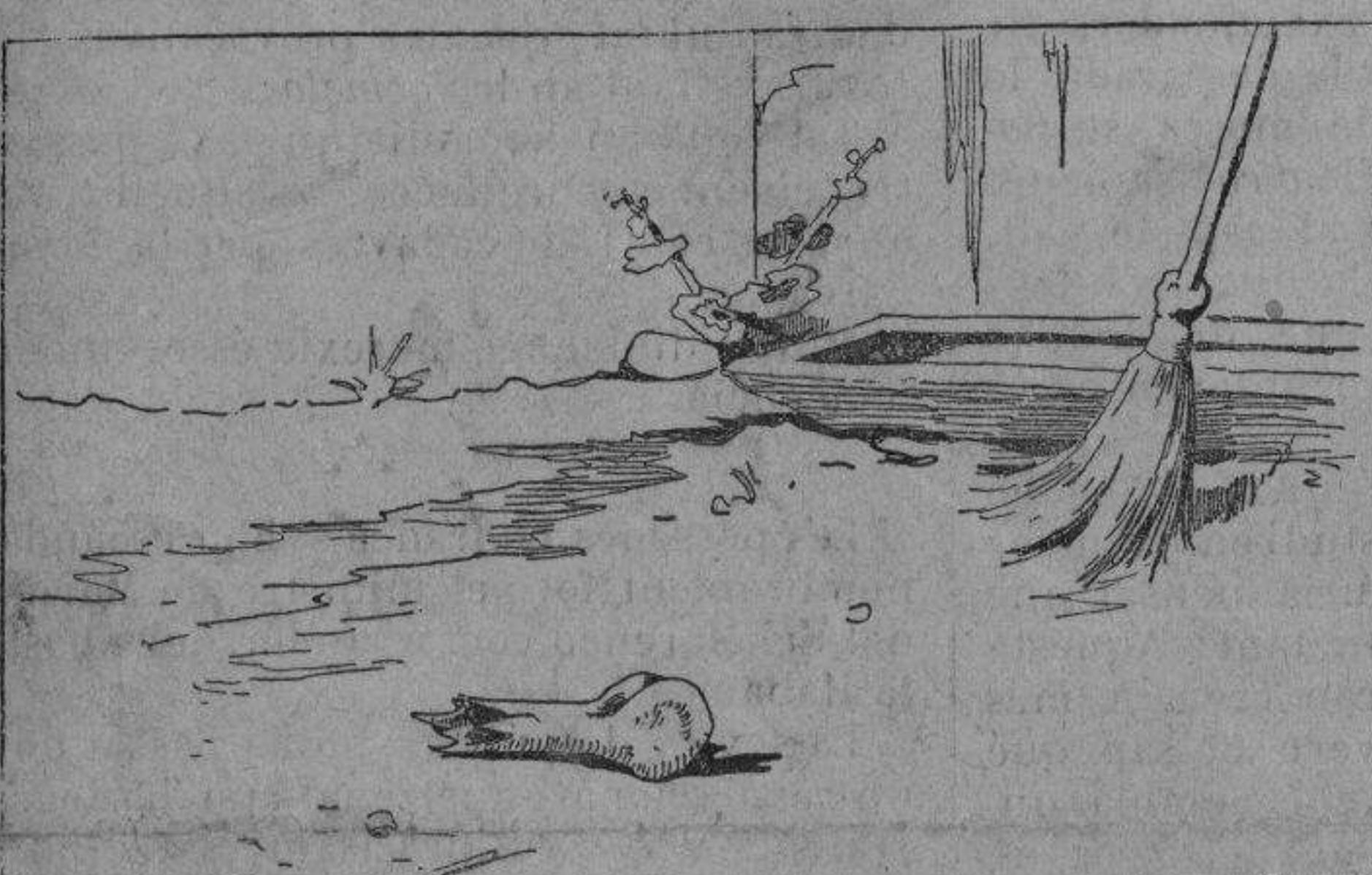

SUMARI: Text: De tot arreu —Moscas d' ase.—¡Quanta pegal! (poesia) per *Un Selvatá*.—Gran panorama, per *Jordi*.—La guerra de Cuba, (poesia) per *Xiribiribich*.—Una nafla social, per *Veritats*.—Contra-refrà, poesia, per *Un de ca'l Hicci*.—¡Judes! per *Mall*.—A la vora del foch.—Trenca-closes —Correspondencia.

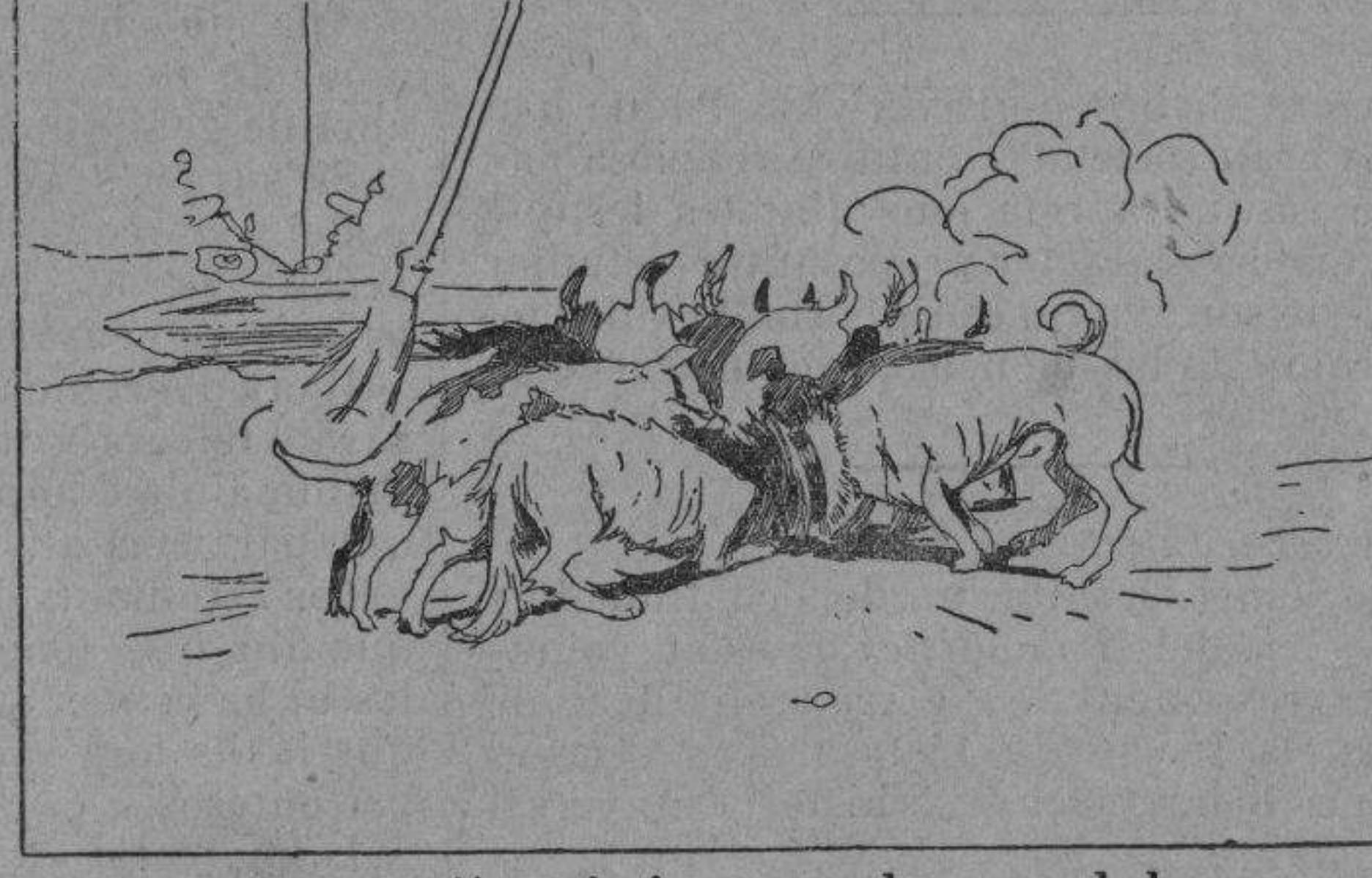
La escombra compassiva l' abandona

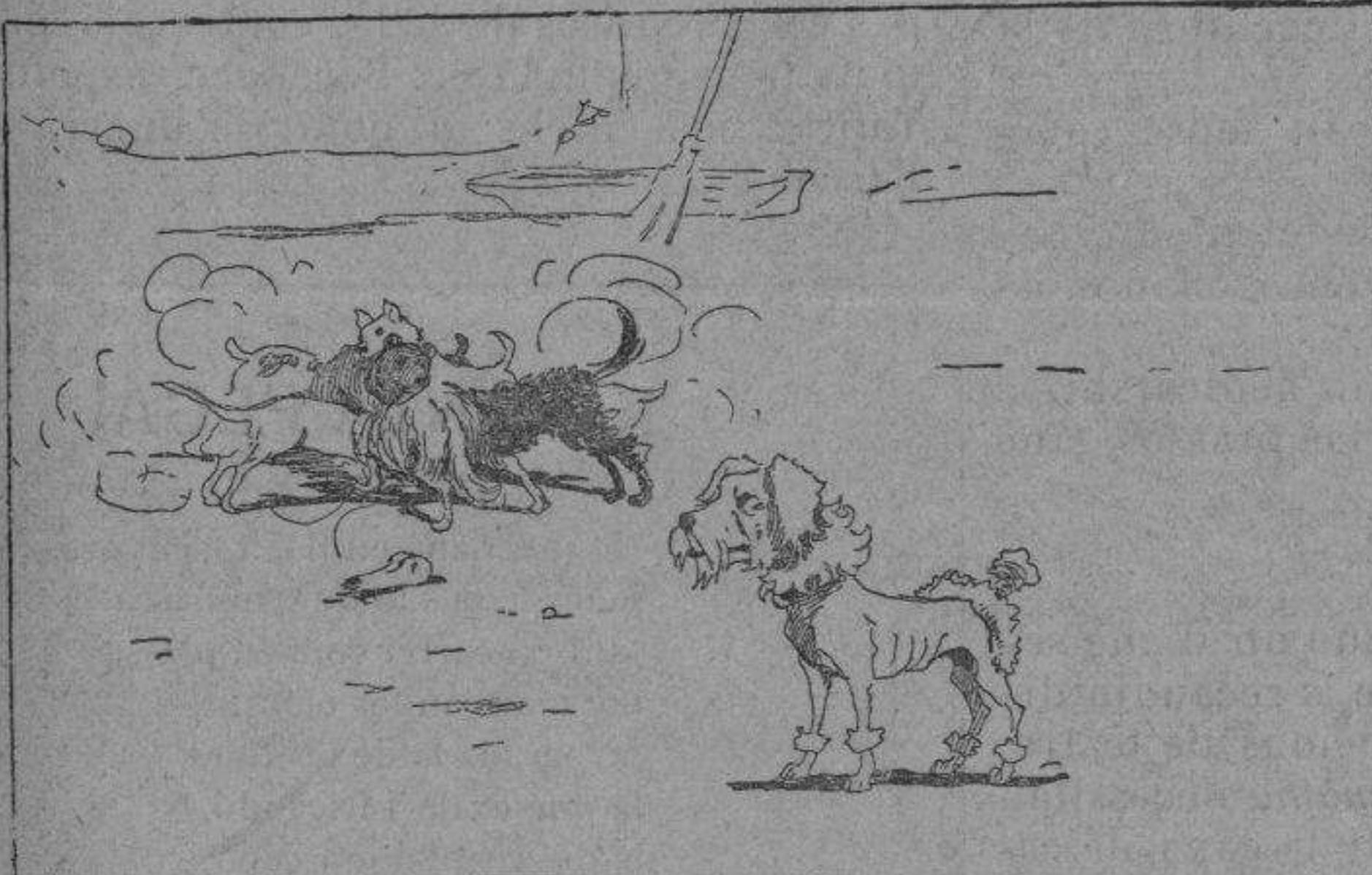
y prest un gos de presa s' hi abrahona.

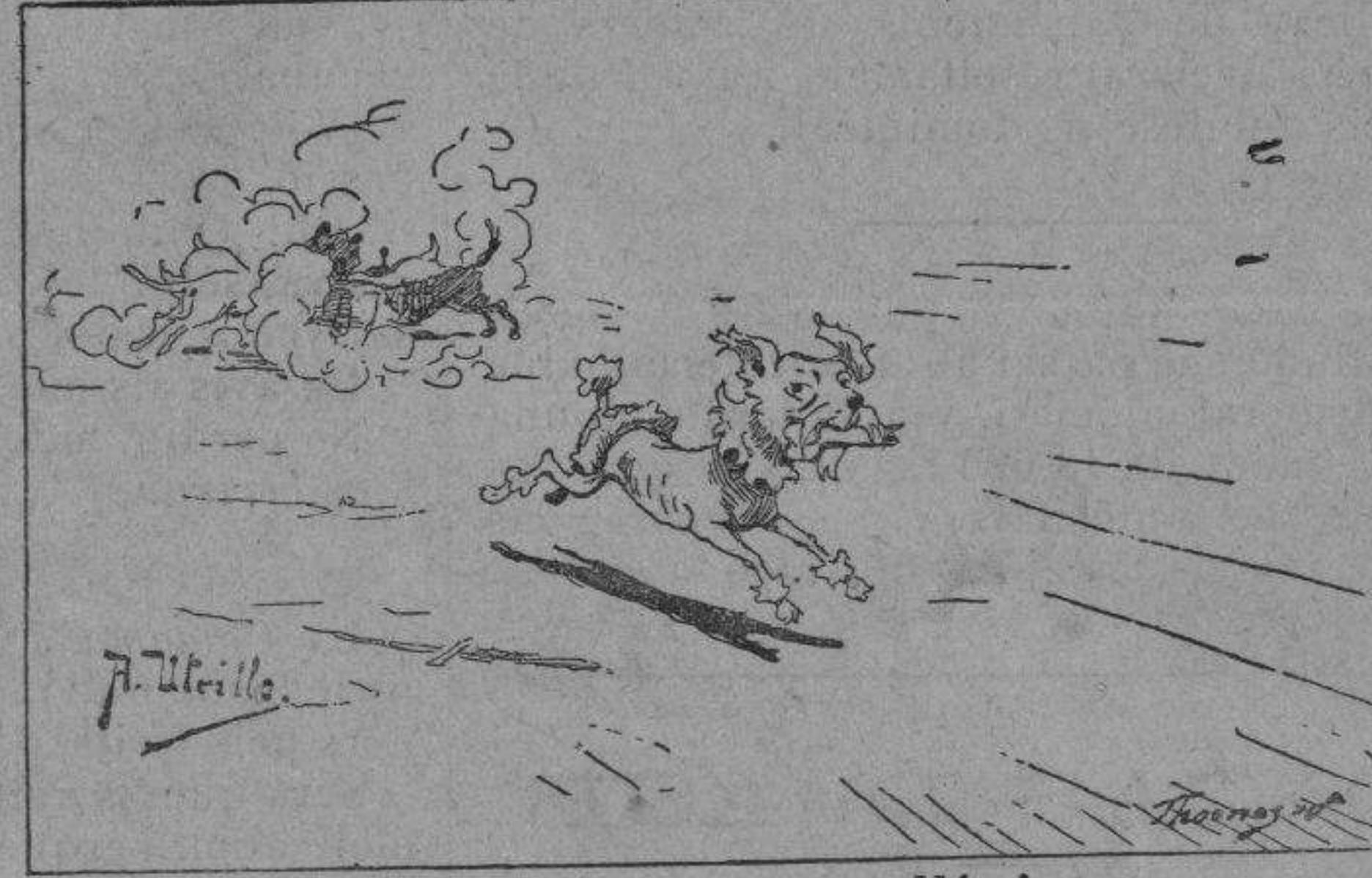
Mes altre, que s' ho mira, part hi vol,

y gran xibarri s' arma ab son udol.

Y axis, los uns ab altres barallantse,

l' os dexan pel darrer que allí s' atansa.

Apren bé esta llissó, lectó' estimat,
puix portan les rahons mal resultat.

DE TOT ARREU

En un círcol militar de Roma que cabalment s' anomena *Saboya*, los oficials del exèrcit italià han pronunciat entusiastes discursos en loor de Lleó XIII, agrahintli, en nom dels seus companys, tot quant ha fet á favor dels presoners d' Abissinia.

Lo contralmirant francés, Mr. Mathieu, ha dirigit la paraula als soldats francesos que avans de incorporar-se á les files han celebrat á París una funció religiosa.

«Un cristiá, 'ls ha dit, jamay té que amagar lo seu caràcter, ni en la guerra ni en el quartel. Sols aixís conseguireu lo triomf de la Religió y la preponderància sobre 'ls vostres contraris.»

A Breslau s' ha celebrat un Congrés de les Associacions alemanyes que combaten la inmoralitat.

S' ha tractat de la influencia que podrà exercir lo teatre sobre la moral pública y ab tal motiu s' han condemnat les produccions dramàtiques de la moderna escola francesa y dels imitadors que té.

Los congressistas de Breslau han pres diversos acorts entre 'ls quals figura l' de solicitar lo concurs de les autoritats perque s' prohibexi la representació de obres de moral duptosa y l' de estimular als estudiants á que s' associen á aquest fi y xiulin estrepitosament les produccions censurables.

Vetaquí uns acorts que no estarian per demés á Espanya y particularment á Barcelona.

S' ha publicat á París, millor qu' un llibre, un expedient diriam, sobre la introducció á Fransa dels Rothschilds.

Dels documents que s' insertan, resulta que entraren com espías del govern anglès en los ultims temps de l' imperi de Napoleón I y que, desde l' any 1809, els Rothschilds forman part de les associacions secretes, havent trobat en les llogies masòniques lo punt d' apoyo necessari per consolidarse á Fransa.

Los Senyors Bisbes de Pavia y de Padua han fundat una gran societat científica religiosa nacional que sostindrà relacions ab totes les que tinguin lo mateix caràcter proposantse estudiar los punts que son avuy mes importants y duptosos en lo camp de les ciencies, tant morals com físicas.

Un altre *oscurantista*.

Lo P. De Semet, Jesuita, un dels continuadors de la gran obra dels *Bolandistes* ha estat nomenat soci corresponent de la Academia Real de Bèlgica, en la secció de Lletres. Los serveys prestats pels Bolandistes á la història universal son sens nombre.

Lo sindicat de dependents de comers de Avinyó s' ha declarat resoltament á favor de la observancia del descans dominical.

La Santa Missió que ha tingut lloc á Saragoça acabá lo diumenge passat ab una interminable Comunió general al matí, y á la tarda ab una processó formada de 18.000 fiels y á la qual assistiren totes les autoritats y les corporacions mes importants de la capital d' Aragó.

MOSCAS D' ASE

Lo célebre procés contra alguns regidors de Madrid ha acabat en punta, deixant als mansos ab la boca oberta.

No s' ha arribat á dirlos: sou ignocents; demaneu, si us plau, que castigui als calumniadors. No se 'ls ha dit axó, ni molt menos; pero

tampoch se 'ls ha declarat culpables ni condemnat.

S' ha sobressehit la causa, com si diguéssem: tapa que fa fret.

Lo més deliciós es que aytal resultat se degue al representant del Govern, com si diguessim qué aquest es pare y padri.

A fé que als pobres regidors los dexa com l' ànima d' En Garibay; y la sospita y, mes que sospita acusació que contra d' ells s' ha llençat, no es aquesta la manera d' esvahirla.

Si son ignocents los hi han fet un flach servey; y si son culpables, han fet un flach servey á la moralitat pública.

«Y d' axó en diuen un govern conservador? Seria bonich que 'ns digués: ¿qué es lo que 's proposa conservar?

Quan en Silvela—en qui tampoch creyéms' axecá, defensant la moralitat administrativa, se digué que aquesta no debia ésser bandera de cap partit. Yá fé, que ho van endevinar, los qui ho digueren. Per ara tots ho compleixen.

Quan lo poble fa lo que pot y lo que no pot per aquesta pobra Espanya, mes desenquadrada cada dia; quan la bandera de les insurreccions busca defensa en les picardies dels empleats espanyols, es un gran consol pensar que si s' tracta d' aclarir les coses, s' afanya lo govern en apagar los llums.

* * *

S' ha posat en clar que 'ls examinadors de telegrafista, per no fer tant á la descarada la aprobació dels qui afluxaven la mosca, se posavan d' acort avans, perque l' xicot sapigués quinas llissons li tocarian, pero al cap-de-vall, un examinador que no era de la lliga, va descobrir lo pastel, perque vegé que del bombo surtien unes llissons y 'n preguntaven unes altres.

Miris que totes se les pensava. Axó avans ho contava d' alguns mestres d' estudi en exams de compromís; pero ¿qui s' hauria pensat que aquells telegrafistes sapiguessin tant? Aquesta mostra de talent mereix una gran creu. A més tontos se 'n donan. Ara lo Govern no sap qué ferse. ¿Anulará 'ls exams ó no? Sembla qu' espera per decidir-se que ho demani lo cos de telégrafos, movido por un sentimiento de dignidad y decretará tot seguit aquest saludable ejemplo de moralidad.

Apa, donchs, bons senyorets, demánintho per amor de Deu. No veuen que l' Govern es tant curt de geni que, per sí sol, no gosa ferho?

Si s' tractés de deixar sens efecte una llei, y poder aixís colocar amichs, no fora la primera vegada; pero... desfer una serie de picardies... es cosa de pensarshi molt.

Una advertència. L' atràs de sou als ordenanzas de telégrafo diu qu' es degut á escrúpols del Tribunal de Comptes. Es un alt Cos del Estat de que parlarém altre dia si á Deu plau.

Los estudiants de Madrid no van á classe perque diu que tenen por de la verola; y l' Rector los hi ha contestat que, per axó no s' espantin, que ja 'ls fará vacunar; pero ells no s' donan per entosos.

Lo mal está en que ni l' doctor Pasteur ni el doctor Ferrán han descobert la vacuna contra la gandulitis, perque aleshores fora cosa feta.

¿Voleu matricularvos? Vinga l' certificat de la vacuna.

¿Voleu esser empleat? Certificat, sense compassió.

¡Oh! ¡Quin descobriment per la felicitat d' Espanya, sobre tot d' aquelles extenses planes assoleyades, y del pais del ole!

Un avis als metxes que vulguin dedicarshi:

No perdin lo temps punxant los brassos, sino l' os bertran.

* * *

La *Camama* s' lamenta de que un digne señor Bisbe no vingui be en que s' recaudin diners pels ferits per medi de funcions de teatre.

Serà que 'ls amichs de la *Camama* necessitan molt alioli perque se 'ls desperti la gana de caritat y molt de pebre perque 'ls soni aquesta corda.

Los bons cristians, quan un germá pateix plorar ab ell y l' socoren; pero hi ha gent que no ho comprenen axó de fer res de franch.

¿Voleu que donguin? donéulos; toquém y toquém.

¿Voléu qu' axuguen llàgrimes? feulos riurer.
¿Voléu que produhexen or? donéulos vert,

Y lo que diuen ells: ¿no es ben trist no apro-
fitar una ocasió com aquesta? ¿No ho entenen
axis los periodistes, publicant números estraor-
dinaris? Quan s' hi tornará á trobar Espanya
ab dues guerres com aquestes?

Ab tants de ferits que arriban cada dia, si se
'n poden fer de balls y comedies!
¡Si se 'n poden matar de toros!

Y si mort á la plassa algun torero, j' altra cor-
rida á benefici de la viuda!

Aquest es lo moviment contínuo, la diversió
contínua, la alegria esbojerrada.. perque 'ls
nòstres germans moren com a mosques á l' altra
banda del mar.

* * *

Lo dissapte passat aquella fera que 's diu pu-
blich insultava y desconfontava al seu tenor fa-
vorit, á qui finalment aplaudi estrepitosament.

Lo diumenge, durant un entreacte morí de
sopte un músich de la orquesta.

La fera s' impacientava perque l' entreacte
durava massa. Lo director d' orquesta pogué sa-
tisfer sa curiositat y calmarlo un rato, anun-
ciantli lo succehit y que 'ls companys del mort
no volian continuar la funció... fins qu' hagues-
sen axecat lo cadávre.

Al cap d' un quart d' hora lo *Mefistófeles*, lo
Diable, seguia fent les delícies de la fera; les
dames lluhint ses gales provocatives, los gomo-
sos travallant ab los *gemelos*.

Tal volta no hem dit qu' axó passava en lo
tristement célebre Liceo, en aquell teatre que fa
anys se cobrà de cadávres per la bomba d' en
Salvador.

La del diumenge merexia ésser funció de be-
neficència.

* * *

Les personnes honrades s' han escandalisat del
nombrament fet pel ministre de Marina á favor
del Sr. Marenco com á quefe del apostadero de
la Habana.

La seva vida pública no ha passat de ser la d'
un revolucionari adotzenat y si ha lograt cridar
l' atenció, ha sigut precisament pel poch decoro
ab que tracta l' honrós uniforme de marino.

La gent que l' vegeuen vestit d' oficial de la
nostre armada, ab lo revòlver á la cintura im-
posantse un dia d' eleccions, al devant d' una
turba de caps de casa, trencant urnes, per treu-
rer la seva candidatura, preguntan quina ga-
rantía ofereix pel desempenyo d' un càrrec de
tanta confiança, com l' que vá á ocupar.

No pot ésser tampoch la promesa d' esmenar-se
ja que lo que ha constituit lo seu cuidado pre-
ferent avans d' embarcar, ha estat la reconstitu-
ció del diari que té á Cádiz, revolucionari com
ell, contumàs, segons declará lo dia mateix en
que abandoná aquella hermosa platja.

Are bé, devant de una lògica imparcial ¿pot
abonarse lo nombrament d' un home de tals an-
tecedents pel lloc ahon se 'l destina, sobre tot
en moments en que la Patria perilla?

Si la prudència no l' aconsellava ¿qué pot
donchs haver infludit en l' ànim del ministre
per arriscarse á confiar á semblant persona un
paper tant important? Es de creure que no serán
pas compromisos de seda, contrets si per cas en
mala hora quan lo Sr. Beranger responia en los
Tall... masònichs al nom de guerra de h...
Barceló?...

I QUANTA PEGA!

No poch aná en lloc, senyors,
jo no se pas lo que 'm passa,
tant en carrer com en plassa
me marejan les olors,
m' agrada la de les flors,
la que exala l' fricandó,
la del rostit d' un capó,
de la sal, d' oli, de vi,
pero no 'm puch avenir
en la dels polvos, jay! no.

Quan passa pe l' meu costat
una noya salamera,
tota la meva quimera

es portà 'l nas ben tapat,
si algun cop m' hi descuidat
de semblant operació
tant prompte al meu nas l' olor
dels polvos m' hi ha pegat
com a terra desmayat
hi caygut sens remissió.

Com l' us es tant general
d' empolvarse molt ó poch,
vaja, no puch aná en lloch
per por de no pendre mal,
vas al carril, al hostal,
diumentge a missa major
ja sents aquella furtor
de polvos que tot ho empesta,
tant si es feyna com si es festa
los gastan sens compassió

La que es morena en excess
se'n posa per semblar blanca,
la que blancura no hi manca
se'n posa per sérho mes,
y l' que succeix després,
que noya per Deu dotada
d' una hermosura acabada,
quan dels polvos ha fet us,
sembla l' escata d' un llus
rasposa com l' arengada.

Allavars, naturalment,
com te la cara arrugada
per forsa 's veu obligada
a empolvars continuament,
pero si un dia de vent
l' arreplega pe l' carre,
ja podeu ben contar que
la «careta» cap dal vola
y's queda ab la cara sola
picada com un vespe.

N' hi ha alguna que se 'ls possa
poquets y ben arreglats,
pero moltes, a grapat
que fins als ulls los fan nosa;
si no es axis ja no 's gosa,
segons conta la Teodora,
puig diu aquesta senyora
(que de polvos es un munt)
que se 'ls tira per damunt
sempre ab una ensoradura.

Abans sols per les ciutats
aquest us se conexia,
ara al poble y la masia
tambe 'ls tenen preparats,
ja es bonich veurels posats
a una casa mitj torrada
pe l' sol y la marinada!
puix sempre queda un forat
que 'ls polvos no 'l han tapat
y's veu mes 'l enblanquinada;

Pero encara tot axó
jo ho dexaria passar,
lo que no puch aguantar
es l' olor, senyors, l' olor;
tinguintme tots compassió
perque soch un desgraciat
que ni a casa retirat
poch gosá un xich de dolsura,
puix per ma mala ventura
fins ella se 'n ha posat.

UN SELVATÀ.

GRAN PANORAMA

Quan era petit, me van comprar un llibre al
carrer de la Tapineria que 'm dexava parat de
sorpresa y que may pogué explicarme la trampa.
Figureuse que, segons ahon s' apretava ab lo
dit gros per fer passar depressa tots los fulls,
sembla que tot lo llibre sigues plé de soldats
de caball.
Si 's cambiava 'l dit de puesto ja era altra
cosa y tot sembla ple de barcos, soldats de
ben ó altres coses diferents.
Al veurer plens de gom ó gom tants teatres,
monumentals frontons, plassa de toros, baralles
de gall y tants altres espectacles publichs, sem-
bla que tothom sigui rentista y no sápiga com
gastar los diners.

Si voleu veure en los dies feyners lo rengle
dels desocupats y jugadors d' ofici, ja no heu d'
anar d' amagat á cap carrer estret, ni escaleta
fosca. No teniu mes que seguir los grans salons
de billars, cafés, tabernes, altre vegada als frontons,
y sens fi de societats y cassinos, qu' encara
que en alguns lo seu titol parla de treball,
sembla que no fomentin altre cose que la gan-
duleria.

Com ja deuen estar cansats de veure rengles
de gent que gasta, que no trevalla y que xerra
alt, los parlaré d' altres.

Si fossin cobradors d' alguna casa de comers
prou que 'l conixerian lo rengle de la gent que
no paga. Los uns pagan lo 32 de cada mes, los
altres obran la casa á les 5 del matí per tancarse
á les 5 y 1/4. Y ja poden matinar tan com vul-
guin, que en lo seu relleje sempre es de les 6
per munt. Y ves qui ho diria, aquests acostu-
man á ser los del primer y segon rengle, vistos
per una altre banda.

Si finalment se fessin de les Conferencies de
St. Vicens de Paul, prou que 'l veurian lo rengle
de la miserria, tan oblidat de tots los altres. Ja 's
pot ben dir que es lo mes llarch de tots. Als uns
los hi ha portat la desgracia á 'ls altres los vicis
y allá veurian rengles d' innocentes criatures
sense pá, escanyolides de miserria, de papeletes
d' empenyo, de malalts al Hospital, de cantitats
que 's deuen al forn, drogueria y al amo de la
casa. En fi es un rengle molt negre

Sort per ells que tambe 'n hi ha un altre de
rengle del que encara no 'n he parlat, pero
aquest es mes dificil de veure perque s' amaga
mes per fer lo bé que 'ls altres pel mal. Tindrian
d' anar seguint totes les innombrables associa-
cions de monjes, frares ó seglars que no tenen
altre fi que dar gloria á Deu y socorre al proxim.
Es un rengle d' Amor, Caritat, Abnegació y al
que vos demano que us hi associéu ó ajudeu,
per que si no hi fos, crech que Deu, cansat de
tanta bestiesa, renech y vicis, borraria als pobles
del mapa del mon.

JORDI.

LA GUERRA DE CUBA

—es families que fills tenen
► la manigua á lluytar
—oltes son les que avuy ploren
► sos fills idolatrats,
—os fillets que allá á la guerra
○ á morir van ó á matar...
—o sentiu com plor' la mare
—en veient sos fills marxar?...
—separéu aquella esposa
—nundats sos ulls de llant:
►l veure que son espós
—embarca cap Ultramar?...
—gentiu ademés los plors,
—os plors que fan els soldats
►l despedirs' de sos pares,
—om si fos l' últim instant?...
► casa dels amichs passa
—na escena consemblant
—separantse l' un del altre
►llunyantse un á alta mar.

—desseguit se'n van al port
—espera'lss allí la nau
—o soldat diu á n' els altres:
►deuissiu, que jo me 'n vaig.
—suspirejant tots li envien
—n «Deu te guibi» y en paus,
—ntornantse cap á casa
—seiterant sos plors amarchs.
—recordéu ara, lectors,
► qui 's deuen tals percans:
—onchs á la masonería,
—ix monstre vil y malvat.
—atòlichs, tots á la una
—nimnos, si, tots plegats,
—atallém contra exa secta
► qui 's deu desgracies tals.

XIRIBIRIBICH.

UNA NAFRA SOCIAL

Donya Antonia, viuda del Sr. Felix, betes y fils
molt afamat, que fa anys va plegar lo negoci per-
que ja tenia massa xinxons, es una respectable
senyora que voreja 'ls xexanta, pero que ab la
frescura de ses galtes amaga la veritat, y sembla
que poch vessi dels cinquanta; es una bona
dona a carta cabal, però te la deria de estimar
massa als seus fills y 's dexa portar pels viaranys
de la vanitat, que es un contento.

Aquest dia vaig anarhi á cobrar lo lloguer, y
'm trobo que estava donant disposicions al eba-
nista pera que li cambiés lo mobiliari de la casa,
puix com deya lo seu fill gran era hora ja de que
desapareguessin aquells trofeus de les antigues
batalles de quan tenien botiga, ja que ara era
altra la posició que ocupaven en la Societat y no
li semblava just patentisar tant lo seu humil
principi.

—¿Qué li sembla, Sr. Mariano? me digué, ¿qué
li sembla d' aquests cambis?

—Senyora, progressar sempre va be.

—Veurá; los meus fills sempre m' están de-
manant que cambie 'l mobiliari, pero jo, qué
vol que li digui, tinch tanta afició á aquests ca-
dires. M' agrada tant la senzillesa...

—Calla, mamá, que més senzill de lo que ho
posaré es impossible. Suposis que aquí al men-
jador total hi anirá una lámpara de gas y elec-
tricitat, per si s' apaga la una tenir l' altra; un
bufet imperial á lo Lluís XVI, ab columnata bar-
roca, cristalls tallats y tres llunes, una xemene-
ya de quita y pon, ab marmols jaspejats, dugues
otomanes, butaques y una dotzena de cadires
aussiliars, sigle XV, ab cuyros repujats.

—Be, pero á mi la antigor m' agrada més.

—Dona, y que no ho veus, que ja ho fem tot
estil antich? Mira, tot será segons dibuix y es-
tums de tres ó quatre cents anys enrera.

—Be, si, ja veig, una dona no hi entén.

—Es clar, dona, es clar.

—Vosaltres, com que sou més jóvenes teniu lo
gust refinat. Nosaltres, los vells...

—Senyora, interrompé l' ebanista, no parli de
vells. Vosté es jove encara

—!!Pse!! Mitjana edat.

—Lo temps millor pera disfrutar. Ara li ve-
fer lliuir los seus fills, colocantlos en bon pue-
sto dins la Societat.

—Ara que diu axó. Recordis que tots exos
mobles han d' estar fets per any nou, puix pels
Reys s' han d' estrenar.

—Y quin empenyo tens, fill meu, en anar tan
depressa.

—Es que aquell dia tením de donar una reu-
nió de rechupete.

—Perdi cuidado que no li mancarán.

—Esculti, ebanista, jo li deya aquest dia al
noy, si hi possessim aquest quadro en aquest
pany de paret. Veurá, es un recort de familia
que l' estimo molt. Es fet del meu marit, que al
cel sia.

—Ja 't vaig dir que era un bunyol. ¡Quines
ganes de fer mamarratxos!

—Be, digui, qué li sembla.

—Senyora, que vol que li digui... si V. vol...

—Vaja no. No t' hi empenyis, es una pifia y
esguerrarás tot l' efecte. Ja 't vaig dir que si tan
te l' estimaves podies posarlo en lo quarto de
cusir.

—Bueno, bueno, dexemho correr. Mare de
Deu, no t' enfadis. ¡Quin xicot!

—Si, dona, si. Ja veurás quin efecte fará aquest
pis. ¡Y la modista que no ha vingut encare á
emprobarte la bata de pell de seda blanca?

—Prou ho va prometre, pero com no tenen pa-
raula...

—Mira, si no compleix dónala á dida. Al seu
puesto una altre Naltres ray que anem ab los
quartos á les mans.

—Ja vindrá, tingas un xiquet de paciencia.

—Axó estarà al pelo, Sr. Mariano. V. queda
convidat per la primera reunio. Ep, y tota la
seva familia.

—Gracies; que Deu los do molts anys de tran-
quilitat pera poderho disfrutar ab pau y ar-
monia.

—Lo que es de pau y armonia potser no 'n
trobará cap més com aquesta casa. ¡Oy fill meu?

—Si, si, mamá.

—Donya Antonieta estiguí bona. Me sembla
que ja s' acaba axó de venirli á cobrar lloguers

